VISIEDOCUMENT | DOOP, OPDRAGEN EN BELIJDENIS – OKTOBER 2026

Aanleidingen en voortraject

Op de gemeentebijeenkomsten van 27 maart 2025 is er gesproken over de plaats van de doop binnen onze Protestantse gemeente De Lier met als aanleidingen:

- Na een Youth Alpha-cursus hadden diverse deelnemers het verlangen om zich te laten dopen. Twee waren nog nooit gedoopt en drie waren als kind al gedoopt in de RKK of PKN. Op 8 februari 2025 zijn zij in de Delftse Hout gedoopt onder verantwoordelijkheid van The Homecoming Church in Delft. We hadden hier binnen onze gemeente immers nog niet over gesproken en we zagen op dat moment binnen de PKN geen ruimte voor het bedienen van de 'geloofsdoop' aan hen die als kind al waren gedoopt.
- Ook bij andere doopleden kan er sprake zijn van een (toenemend) verlangen om als volwassene op grond van hun eigen geloof de doop te kunnen ondergaan.
- Het jaarthema ten tijde van de gemeentebijeenkomsten was 'Als nieuw', waarbij de doop werd geduid als een moment van vernieuwing als (gelovig) mens.
- De doop raakt aan de kern van gemeente-zijn: de doop markeert immers ook de toetreding tot Lichaam van Christus. Je wordt lid van een plaatselijke kerk/gemeente als onderdeel van de wereldkerk.
- Levende zorgen om familieleden die niet gedoopt zijn: als we kijken naar de betekenis van de doop, wat betekent dit dan voor hun (zielen)heil?

Op deze gemeentebijeenkomsten is uitleg gegeven van wat de doop (op hoofdlijnen) is en hoe zich dit verhoudt tot de geloofsdoop. Er is vervolgens door een kleine groep binnen de kerkenraad een visiedocument opgesteld van zo'n 5 pagina's. Dit is besproken in de Pastorale Raad en na aanpassing ook op de kerkenraad van 3 juni 2026.
De kerkenraad kon akkoord gaan met het voorstel aan de gemeente om de geloofsdoop in onze gemeente mogelijk te maken. Een belangrijke voorwaarde voor de bespreking in de gemeente was een korter en eenvoudiger document. Hopelijk voorziet dit document daarin.

Waarom de doop?

De doop is een zogenaamd sacrament. In die term klinkt het woord 'sacraal' mee, wat 'heilig' betekent: apart gezet, anders dan het andere. Net als het andere sacrament binnen de PKN, het avondmaal, wordt daarom vaak gesproken over de Heilige Doop of het Heilig Avondmaal. Sacramenten zijn ingesteld door Jezus zelf. Voor de doop lezen we daarover in Matteüs 28: 19-20:

[19]Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, ***door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest****, [20]en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat Ik jullie opgedragen heb.'*

Daarnaast komt de drie-enige God er zelf erin mee als deze bediend worden. Geen doop, geen avondmaal, zonder dat God daar zelf daarbij betrokken is. We dopen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Bij het avondmaal bidden we het Onze Vader, bidden we om de Heilige Geest over de gaven van brood en wijn. Zo worden deze gaven verbonden met het lichaam en bloed van Christus.

Doop en geloof
De doop kan niet zonder geloof. Bij de doop is het in geloof met 'ja' antwoorden op hoe God ons ziet als Zijn geliefde kind. Bij de kinderdoop is dat het geloof van de ouders. Bij een volwassendoop of een geloofsdoop gaat het om het geloof van de dopeling zelf.
Ons geloof is aan verandering onderhevig, maar op onze doop kunnen we altijd terugvallen. De landelijke PKN benadrukt daarom het eenmalige en unieke karakter van de doop. Ze spreekt haar zorg uit, dat het niet zo kan zijn, dat we ons telkens weer laten dopen om ons geloof weer even een zetje te geven. De doop is ook geen garantie op redding of een ticket naar de hemel. Geloof en getuigenis daarvan blijven het vertrekpunt. Zo kan Gods genade ook werken buiten de doop om. God ziet ons naar het hart, ook dat van onze dierbaren, en het rechtvaardig oordeel is aan Hem.

Kinderdoop en belijdenis
Bij een kinderdoop brengen de 'doopouders' het kind in Gods verbond. In het verbond met God is er redding uit deze zondige wereld. In de joodse traditie van het 'oude' verbond van Abraham komt dit tot uiting in de besnijdenis die ook Jezus zelf nog onderging. In het nieuwe verbond van Jezus gaan we door de doop horen bij het Lichaam van Christus, de Kerk in deze wereld.
Een jong kind, hoe onschuldig (ogend) ook, groeit op in een zondige wereld. Hij of zij zal ook gaan zondigen, al was het maar door de onvolmaakte voorbeelden om hem of haar heen. In de traditie van onze kerk kan een volwassene deze doop bekrachtigen met een openbare belijdenis op basis van zijn of haar eigen geloof. De kinderdoop blijft een mogelijkheid voor ouders en de belijdenis blijft een mogelijkheid voor alle doopleden van onze gemeente.

Volwassendoop (evt. na opgedragen te zijn als kind)
Hoewel dit in onze gemeente beperkt is voorgekomen kan uiteraard ook een volwassene kiezen voor de doop. Eventueel nadat de ouders van deze volwassen dopeling er destijds voor hebben gekozen om hun kind op te dragen (als blijk van geloof in en dank aan God als Schepper van dit nieuwe leven) en de keuze voor een eventuele doop aan hun kind zelf te laten.
De betekenis van 'jezelf bekeren' en het 'afleggen van het oude, zondige leven in het 'watergraf', komt bij een volwassendoop met onderdompeling sterker tot uiting dan bij een kinderdoop met besprenkeling. Op weg naar volwassenheid zijn immers de zonde en onvolmaaktheid van deze wereld al ervaren. Er kan echter ook gekozen worden voor een volwassendoop met besprenkeling.

Geloofsdoop
We willen rekening houden met de eerder genoemde zorg van de landelijke PKN, maar óók met het verlangen van (jong)volwassenen om o.b.v. hun 'eigen' geloof gedoopt te worden. Daarom willen we in onze gemeente ruimte maken voor een **eenmalige** geloofsdoop (met evt. onderdompeling). Daarbij vinden we het noodzakelijk dat er erkenning wordt gegeven aan de eerdere kinderdoop. Die erkenning bestaat o.a. uit dank voor het geloof en de belofte van de doopouder(s) en gemeente (destijds) en de weg die God vanuit Zijn verbond met de dopeling is gegaan. Voor de duidelijkheid: voor (jong)volwassenen die nog niet eerder zijn gedoopt is er dus de 'originele' volwassendoop.

Uitgangs- en aandachtspunten bij de (geloofs)doop
Voor de werkwijze en uitvoering bij de (geloofs)doop gaan we uit van het volgende:
- Er wordt te allen tijde vooraf een aanvraag gedaan bij de kerkenraad of één van de pastores. We hechten er waarde aan vooraf met de dopeling dan wel de doopouders kennis te hebben gemaakt. De opdracht van Jezus is immers om te dopen én te onderwijzen. Dat geeft ook een verantwoordelijkheid aan de gemeente waartoe een dopeling (actief) intreedt. Dit betekent inbedding, relatie opbouwen en onderhouden.
- Dit houdt in, dat we in onze gemeente geen bijeenkomsten en/of vieringen organiseren waarin het na oproep mogelijk is om zich spontaan te laten dopen. We erkennen de kracht van de

werking van de Heilige geest en hoe die spontaan mensen tot geloof kan roepen. Om echter het vorige punt recht te doen willen we graag samen toeleven naar de doop en aandacht hebben voor de dopeling/doopouders en minimaal enig onderwijs vooraf, maar zeker achteraf. Dit onderwijs vindt bij voorkeur plaats in de gemeente waar de doopouders of dopeling wensen te blijven of aan te sluiten. Daarnaast hechten we er waarde aan om het persoonlijk netwerk van doopouders of een dopeling (in het geval van volwassen- of geloofsdoop) te betrekken bij hun keuze voor de doop en het moment van de doop zelf.

- Voor een kinderdoop, volwassendoop of het afnemen van de openbare belijdenis van het geloof geldt dat een bevoegde voorganger dit (sacrament) uitvoert m.b.v. het Dienstboek van de PKN. Bij de volwassendoop kan de voorganger bijgestaan worden door één of meerdere vertrouwelingen van de dopeling.
- Voor het opdragen en de geloofsdoop achten wij sacramentsbevoegdheid niet strikt noodzakelijk. Hierin ontmoeten we elkaar bovenal als broeders en zusters in geloof. Wel achten we het van belang dat de voorganger deze handelingen, naast vertrouwelingen van de dopeling óók samen met een vertegenwoordiger (ambtsdrager) vanuit de kerkenraad voltrekt. Zie onderstaande bijlage voor de te gebruiken formulering daarbij.
- De eventuele locatie van een volwassendoop of geloofsdoop met onderdompeling is nog onderwerp van gesprek. Deze kan plaatsvinden in een bad in één van de kerken, in een gehuurde kerk elders met een doopfaciliteit of op een buitenlocatie (gedacht kan worden aan bijv. de (Brede) Lee, het strand of het Kraaiennest). Dit laatste spreekt mogelijk meer tot de verbeelding voor een dopeling, maar kan juist voor sommige gemeenteleden een (praktische) drempel zijn.

BIJLAGE | DOOP, OPDRAGEN EN BELIJDENIS

Rondom doop en belijdenis willen we de volgende mogelijkheden bieden:

1. Doop | voor wie nog niet gedoopt is of (als doopvernieuwing) voor wie de eerdere (kinder)doop (nog) nauwelijks een rol heeft gespeeld in zijn of haar leven.
2. Opdragen | van kinderen waarbij de ouders vragen om een zegen, maar de keuze voor doop en belijdenis aan het kind laten als het daar oud genoeg voor is.
3. Belijdenis | voor wie als kind gedoopt is, maar dat nog nooit publiekelijk voor eigen rekening genomen heeft of voor iemand die zich door belijdenis bij de gemeente wil voegen.
4. Doopbevestiging waartoe alle gedoopte aanwezigen worden uitgenodigd.

Ad.1) **Doop**

- De **kinderdoop** op het geloof van zijn of haar (groot)ouders of verzorgers
- Voor wie (niet als kind gedoopt) tot geloof gekomen is, is er de **volwassendoop**. Deze doop gebeurt door onderdompeling of besprenkeling met de doopbevestigingsvragen
  - Aanvaard jij deze doop als teken van Gods beloften aan jou:
  - dat Hij je reinigt en je zonden vergeeft door het bloed van Christus,
  - dat je oude leven is gestorven en zal worden begraven met Christus, om met Hem op te staan tot een nieuw leven in de kracht van zijn opstanding,
  - en dat de Heilige Geest je leven wil vernieuwen en vervullen?
- Voor wie als kind gedoopt is en later tot bekering gekomen is, is er mogelijkheid van de **geloofsdoop** (evt. door onderdompeling). We zien de geloofsdoop als volwaardig onderdeel van het sacrament van de Heilige Doop. Ook hier is God in de bevestiging in Zijn drie-eenheid met water volop aanwezig. We gebruiken daarbij de volgende woorden:
  Wat bij je doop al werd beloofd, bevestigen wij vandaag in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Je bent met Christus ondergegaan in zijn dood (onderdompeling) en opgestaan in een nieuw leven.

Ad. 2) **Opdragen** (het uiten van dankbaarheid voor het leven en het ontvangen van een zegen)

Ad. 3) **Belijdenis**

Voor de mensen die als kind gedoopt zijn en deze doop willen bekrachtigen met een openbare geloofsbelijdenis kunnen zij de volgende **belijdenisvragen** met Ja beantwoorden:

- Belijd je dat je met heel uw hart vertrouwt op Jezus Christus, je Heer en Redder, en dat je Hem wilt volgen en dienen?
- Belijd je dat je het evangelie van God, verkondigd in de Heilige Schrift en beleden door de kerk, aanvaardt als de weg van leven en redding?
- Belijd je dat je wilt leven als lid van de gemeente van Christus, volhardend in het gebed en trouw aan de gemeenschap en de dienst van de kerk?
- Wil je je gaven en talenten inzetten in de dienst aan God en je naaste?

Daarna volgen een zegenlied, evt. het geven van een getuigenis, en een persoonlijke zegen.

Ad.4) **Doopbevestiging** (voor iedereen die als kind of volwassene gedoopt is)

De voorganger: “Ik wil nu ieder uitnodigen, die gedoopt is, en weer bij die doop bepaald wil worden, het doopwater wil voelen en daar een zegen bij wil krijgen, naar voren te komen. Deelnemers kunnen bij het doopvont zelf een nat kruisteken op hun voorhoofd maken of deze van de voorganger ontvangen waarbij woorden gesproken ter herinnering aan de doop.